

Sygn. akt VU 5127/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 września 2014 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSR del. Urszula Sipińska-Sęk

Protokolant st. sekr. sądowy Zofia Aleksandrowicz

po rozpoznaniu w dniu 16 września 2014 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z wniosku E. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o świadczenie przedemerytalne

na skutek odwołania E. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 9 maja 2014 r. sygn. (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje wnioskodawczyni E. P. prawo do świadczenia przedemerytalnego z dniem (...) roku.

Sygn. akt VU 5127/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 maja 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił wnioskodawczyni E. P. prawa do świadczenia przedemerytalnego uznając, że nie legitymuje się ona stażem ubezpieczeniowym wynoszącym co najmniej 35 lat. Organ rentowy nie zaliczył wnioskodawczyni do stażu pracy okresów uzupełniających pracy w gospodarstwie rolnym od 27 listopada 1977 roku do 30 czerwca 1978 roku, od 1 września 1978 roku do 30 czerwca 1979 roku, od 1 września 1979 roku do 30 czerwca 1980 roku, od 1 września 1980 roku do 30 czerwca 1981 roku, od 1 września 1981 roku do 30 kwietnia 1982 roku z powodu braku możliwości wykonywania pracy stale i w pełnym wymiarze czasu pracy z uwagi na naukę w szkole oraz długi czas dojazdu i czas przygotowania do zajęć w szkole.

W odwołaniu od tej decyzji, złożonym dnia 2 czerwca 2014 roku, E. P. wniosła o jej zmianę poprzez uwzględnienie tych okresów pracy w gospodarstwie rolnym należącym do jej rodziców i w konsekwencji przyznanie prawa do świadczenia przedemerytalnego.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.. wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni E. P. urodzona dnia (...), złożyła w dniu 16 kwietnia 2014 roku wniosek o przyznanie prawa do świadczenia przedemerytalnego.

(dowód: wnioski k. 1-3 w aktach ZUS)

W dniu 30 czerwca 2013r. stosunek pracy wnioskodawczynie E. P. z firmą (...) Spółka Akcyjna w D. został rozwiązany w trybie art. 1 ustawy z dnia 13 marca 2003r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (likwidacja stanowiska pracy). Wnioskodawczynie była tam zatrudniona od dnia 10 grudnia 1982r. na cały etat (a w okresie od 1 sierpnia 2002r. do dnia 31 marca 2003r. na 4/5 etatu) na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony na stanowisku referenta technicznego, starszego mechanika ds części zamiennych, technologa-normisty, technologa.

(dowód: świadectwo pracy k. 15 w aktach ZUS)

Wnioskodawczynie od 2 września 2013 roku zarejestrowana jest w Powiatowym Urzędzie Pracy w O. jako osoba bezrobotna i od dnia 10 września 2013 roku pobiera zasiłek dla bezrobotnych. W okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych wnioskodawczynie nie odmówiła przyjęcia propozycji pracy zarobkowej lub odpowiedniego zatrudnienia.

(dowód: zaświadczenie z dnia 14.04.2014 r. k. 19 w aktach ZUS)

Do dnia rozwiązania stosunku pracy wnioskodawczynie uzyskała staż ubezpieczeniowy w rozmiarze **32 lata 3 miesiące i 7 dni**: co jest sumą okresów składkowych -26 lat, 5 miesięcy i 21 dni okresów składkowych, okresów nieskładkowych - 4 lata, 1 miesiąc i 7 dni oraz okresów uzupełniających - 1 rok 8 miesięcy i 9 dni (okresy pracy w gospodarstwie rolnym rodziców wnioskodawczynie).

Do stażu pracy wnioskodawcy organ rentowy nie zaliczył okresów pracy w gospodarstwie rolnym rodziców podczas uczęszczania przez nią do szkoły: od 27 listopada 1977 roku do 30 czerwca 1978 roku, od 1 września 1978 roku do 30 czerwca 1979 roku, od 1 września 1979 roku do 30 czerwca 1980 roku, od 1 września 1980 roku do 30 czerwca 1981 roku, od 1 września 1981 roku do 30 kwietnia 1982 roku.

(dowód: decyzja ZUS z dnia 9 maja 2014 r. k. 25 w aktach ZUS)

W okresie od 1 września 1976 roku do 27 czerwca 1979 roku wnioskodawczynie uczęszczała do (...) Szkoły Zawodowej nr (...) w K., a w okresie od 1 września 1979 roku do 30 kwietnia 1982 roku do Technikum M.(...) w K..

(dowód: świadectwo ukończenia zasadniczej szkoły zawodowej k. 13, świadectwo ukończenia technikum zawodowego k. 14 - w aktach ZUS)

Wnioskodawczynie od dziecka, cały czas, również w spornych okresach, nieprzerwanie zamieszkiwała wraz z rodzicami R. i J. małżonkami P. w należącej do nich gospodarstwie rolnym położonym we wsi R. gmina D. o powierzchni 10,47 ha. Gospodarstwo to rodzice wnioskodawczynie posiadali co najmniej od 1971 roku. Matka wnioskodawczynie nie pracowała zawodowo, była osobą schorowaną (cierpiała na chorobę reumatyczną), która utrudniała jej wykonywanie szeregu prac w gospodarstwie. Ojciec wnioskodawczynie w okresie uczęszczania przez nią do szkoły zawodowej oraz technikum pracował zawodowo w Przedsiębiorstwie (...) w D. w systemie trzyzmianowym. Rodzice wnioskodawczynie oprócz niej mieli jeszcze czworo dzieci: M. S. (ur. W (...)r.), Z. M. (ur. W (...)r.), Z. P. (ur. w (...)r.), S. P. (ur. w (...)r.). Rodzeństwo wnioskodawczynie wyprowadziło się z rodzinnego gospodarstwa w pierwszej połowie lat 70-tych XX wieku. Do domu rodzinnego już nie wrócili.

Gospodarstwo rolne rodziców wnioskodawczynie w spornych okresach nie było zmechanizowane, pierwszy ciągnik pojawił się tam dopiero pod koniec lat 80-tych XX wieku. W gospodarstwie uprawiano łubin, żyto, owies, sadzono ziemniaki. Hodowano w nim także inwentarz żywy: krowy w ilości 5-7 sztuk konie w ilości 2 sztuk, świnie w ilości 10 sztuk, owce w ilości 20 sztuk, a także kury, kaczki i gęsi.

Od wiosny do jesieni wnioskodawczynie pracowała przy wszystkich pracach polowych tj. sianokosy, żniwa, wykopki, pielienie. Ponadto wyprowadzała krowy i owce na łąkę, przyprawdzała je wieczorem, doila krowy, karmiła inwentarz

żywy. Zimą wnioskodawczynie pracowała w obejściu, obrządzała i karmiła inwentarz żywy, pracowała przy młocce, doila krowy, odstawiała mleko.

Odległość między stałym miejscem zamieszkania wnioskodawczynie tj. wsią R., a K., gdzie uczęszczała ona do szkoły wynosi 35 km. Droga do szkoły zajmowała wnioskodawczynie średnio godzinę czasu i tyle samo droga powrotna. Wnioskodawczynie w celu dotarcia do szkoły jechała rowerem do D. (około 7 km), co zajmowało jej 20 minut, a następnie autobusem (...) z D. do K. co trwało 30-40 minut. Do szkoły wnioskodawczynie wyjeżdżała o 6 rano i wracała około 15-16. Wnioskodawczynie miała w szkole zajęcia teoretyczne 3 razy w tygodniu oraz praktyki 2 razy w tygodniu. Zajęcia szkolne trwały około 5-6 godzin dziennie. Wnioskodawczynie wracała do domu po szkole ok. 15-16 po południu.

Rodzice wnioskodawczynie nie poradziliby sobie z prowadzeniem gospodarstwa rolnego, gdyby E. P. w nim nie pracowała.

W spornym okresie wnioskodawczynie godziła prace w gospodarstwie rolnym z nauką w szkole. Lekcje odrabiała późnym wieczorem po wykonaniu prac w gospodarstwie. Nie miała dobrych ocen w szkole, ponieważ nie miała na naukę czasu.

(dowód: zeznania świadka Z. K. protokół rozprawy z dnia 16 września 2014 roku nagranie od minuty 4.05 do minuty 16.45, zeznania świadka M. W. protokół rozprawy z dnia 16 września 2014 roku nagranie od minuty 16.50 do minuty 27.40, zeznania świadka Z. M. protokół rozprawy z dnia 16 września 2014 roku nagranie od minuty 27.48 do minuty 42.50, zeznania wnioskodawczynie protokół rozprawy z dnia 16 września 2014 roku nagranie od minuty 43.55 do minuty 55.01)

W gospodarstwie rolnym wnioskodawczynie pracowała nieprzerwanie od dziecka do dnia 30 kwietnia 1982 roku w wymiarze co najmniej 4 godzin dziennie w okresie zimowym oraz 6-7 godzin dziennie w okresie wiosenno-letnio-jesiennym. Pracę w gospodarstwie wnioskodawczynie rozpoczynała od wczesnych godzin rannych (ok. 5 rano). Wówczas obrządzała zwierzęta, doila krowy i wystawiła mleko.

(dowód: zeznania świadka Z. M. protokół rozprawy z dnia 16 września 2014 roku nagranie od minuty 27.48 do minuty 42.50, zeznania wnioskodawczynie protokół rozprawy z dnia 16 września 2014 roku nagranie od minuty 43.55 do minuty 55.01)

ZUS uznał, że wnioskodawczynie pracowała w gospodarstwie rolnym rodziców jedynie w okresie wakacji szkolnych oraz w okresie po ukończeniu szkoły średniej, tj. w okresach od 1 lipca 1978 roku do 31 sierpnia 1978 roku, od 1 lipca 1979 roku do 31 sierpnia 1979 roku, od 1 lipca 1980 roku do 31 sierpnia 1980 roku, od 1 lipca 1981 roku do 31 sierpnia 1981 roku oraz po 1 maja 1982 roku.

(dowód: wyliczenie stażu ubezpieczeniowego k. 23 w aktach ZUS)

Po zaliczeniu do stażu ubezpieczeniowego wnioskodawczynie spornych okresów zatrudnienia w gospodarstwie rolnym rodziców tj. od 27 listopada 1977 roku do 30 czerwca 1978 roku, od 1 września 1978 roku do 30 czerwca 1979 roku, od 1 września 1979 roku do 30 czerwca 1980 roku, od 1 września 1980 roku do 30 czerwca 1981 roku, od 1 września 1981 roku do 30 kwietnia 1982 roku staż ten wynosi więcej niż 35 lat.

(okoliczność niesporna)

Sąd Okręgowy ocenił i zważył co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 30 kwietnia 2004r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz.U. z 2004r., nr 120, poz. 1252 z późn. zm.) świadczenie przedemerytalne przysługuje osobom określonym w art. 2 ust. 1 pkt 1 – 6.

Wnioskodawczyni domaga się przyznania świadczenia przedemerytalnego jako należąca do kręgu osób opisanych w punkcie 5 wskazanego artykułu.

Zgodnie z treścią art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. z 2013 roku, poz. 170 ze zm), zwanej dalej ustawą, prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która do dnia rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 35 lat dla kobiet i 40 lat dla mężczyzn. Art. 2 ust. 3 ww. ustawy stanowi natomiast, że świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie określonej w ust. 1 po upływie co najmniej 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna;
- 2) w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych;
- 3) złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

W będącej przedmiotem osądu sprawie spełnienie przez wnioskodawczynię warunków wymienionych w art. 2 ust 3 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych było bezsporne. Wnioskodawczyni nadal jest zarejestrowana jako osoba bezrobotna, przez okres ponad 6 miesięcy pobierała zasiłek dla bezrobotnych i w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, a wniosek o świadczenie przedemerytalne złożyła w terminie 30 dni od wystawienia zaświadczenia przez PUP w R..

Organ rentowy nie negował także, że do rozwiązania stosunku pracy wnioskodawczyni doszło z przyczyn dotyczących pracodawcy. Stosunek pracy wnioskodawczyni został rozwiązany z przyczyn nieleżących po stronie pracownika tj. z likwidacji stanowiska pracy– art. 1 ustęp 1 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz.U. Nr 90, poz. 844 ze zm.)

Organ rentowy odmówił wnioskodawczyni prawa do świadczenia przedemerytalnego z uwagi na nie spełnienie warunku posiadania okresu uprawniającego do emerytury w wymiarze 35 lat. Wnioskodawczyni zamiast wymaganych 35 lat udowodniła bowiem staż pracy wynoszący 32 lata, 3 miesiące i 7 dni. Przesłanka wymaganego stażu została oceniona przez ZUS na dzień rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy tj. na dzień 30 czerwca 2013r.

W odwołaniu od decyzji odmawiającej przyznania prawa do świadczenia przedemerytalnego wnioskodawczyni zakwestionowała prawidłowość wyliczenia stażu ubezpieczeniowego przez ZUS, podnosząc że organ rentowy winien zaliczyć do stażu pracy jako okres uzupełniający okres jej pracy w gospodarstwie rolnym rodziców po ukończeniu 16-go roku życia: od 27 listopada 1977 roku do 30 czerwca 1978 roku, od 1 września 1978 roku do 30 czerwca 1979 roku, od 1 września 1979 roku do 30 czerwca 1980 roku, od 1 września 1980 roku do 30 czerwca 1981 roku, od 1 września 1981 roku do 30 kwietnia 1982 roku.

Okres uprawniający do emerytury w rozumieniu ustawy z dnia 30 kwietnia 2004r. o świadczeniach przedemerytalnych to okres uwzględniany przy ustalaniu prawa do emerytury i jej wysokości wymieniony w przepisach ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, cytowanej dalej jako u.e.r. (tj. Dz. U. z 2009r. nr 153, poz. 1227 ze zm) .

I tak, zgodnie z art. 5 ust 1 u.e.r przy ustalaniu prawa do emerytury i renty i obliczaniu ich wysokości uwzględnia się okresy: składkowe wymienione w art. 6 ustawy, nieskładkowe wymienione w art. 7 ustawy (z tym, że okresy nieskładkowe w myśl art. 5 ust 2 u.e.r. uwzględnia się w wymiarze nieprzekraczającym jednej trzeciej udowodnionych okresów składkowych) oraz okresy uzupełniające (art. 10 ustawy).

W świetle powyższego prawidłowość zaskarżonej decyzji należy ocenić w aspekcie art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2004r Nr 39, poz. 353 z późn. zm.). Przepis ten stanowi, że przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również przypadające przed dniem 1 stycznia 1983r (tj. przed dniem objęcia ubezpieczeniem społecznym rolników indywidualnych i ich rodzin) **okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia**, traktując je, z zastrzeżeniem art. 56, jak okresy składkowe, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu. Przy tym za okresy pracy w gospodarstwie rolnym przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 roku, uważać należy okresy wykonywania pracy na takich warunkach, jakie po tym dniu dawałyby podstawę do objęcia ubezpieczeniem społecznym rolników

Jedynym warunkiem, od którego zależy możliwość zaliczenia do ogólnego stażu pracy okresu uzupełniającego na podstawie art. 10 ust 1 pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS jest wykazanie faktu pracy w gospodarstwie rolnym..

W przepisie tym nie wyznaczono rozmiaru świadczonej pracy, jak również nie wprowadzono w nim wymogu, aby praca ta stanowiła jedyne lub główne źródło utrzymania zainteresowanego. Z utrwalonego jednak orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że przy ustalaniu prawa do emerytury uwzględnia się okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, świadczonej przed dniem 1 stycznia 1983r. w wymiarze przekraczającym połowę pełnego wymiaru czasu pracy, czyli 4 godziny dziennie. Doraźna pomoc w wykonywaniu typowych obowiązków domowych, zwyczajowo wymaganych od dzieci jako członków rodziny rolnika, nie stanowi stałej pracy w gospodarstwie rolnym zaliczanej do stażu ubezpieczeniowego (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 1997 r., II UKN 96/96 OSNAPiUS 1997 nr 23, poz. 473; z dnia 7 listopada 1997 r., II UKN 318/97, OSNAPiUS 1998 nr 16, poz. 491; z dnia 13 listopada 1998 r., II UKN 299/98, OSNAPiUS 1999 nr 24, poz. 799; z dnia 9 listopada 1999 r., II UKN 190/99, OSNAPiUS 2001 nr 4, poz. 122, wyrok z dnia 10 maja 2000, II UKN 535/99, wyrok z dnia 19 grudnia 2000r. II UK 155/00 OSNP 2002, nr 16 poz. 394, wyrok z dnia 3 lipca 2001 roku, II UKN 466/00, OSNP 2003/7/186). A zatem tylko stała praca w gospodarstwie rolnym, a nie doraźna pomoc w wykonywaniu typowych obowiązków domowych, zwyczajowo wymaganych od dzieci jako członków rodziny rolnika, podlega zaliczeniu do stażu ubezpieczeniowego.

Odnosząc powyższe do sprawy niniejszej należało ocenić, czy wnioskodawczyni w okresach od 27 listopada 1977 roku do 30 czerwca 1978 roku, od 1 września 1978 roku do 30 czerwca 1979 roku, od 1 września 1979 roku do 30 czerwca 1980 roku, od 1 września 1980 roku do 30 czerwca 1981 roku, od 1 września 1981 roku do 30 kwietnia 1982 roku, uczęszczając do (...) Szkoły Zawodowej w K. oraz Technikum M.(...) również w K. pracowała stale w gospodarstwie rolnym swych rodziców w wymiarze co najmniej 4 godzin dziennie.

Należy przy tym wskazać, że zdaniem Sądu każdy przypadek wskazywania na pracę w gospodarstwie rolnym winien być oceniany indywidualnie, tzn. z uwzględnieniem wszelkich towarzyszących okoliczności, m.in. charakteru gospodarstwa, jego rozmiaru, ilości domowników oraz innych okoliczności istniejących po stronie danej osoby (np. uczęszczanie do szkoły w miejscowości znacznie oddalonej od miejsca zamieszkania – położenia gospodarstwa rolnego).

Materiał dowodowy zebrany w niniejszej sprawie pozwala przyjąć, że praca w gospodarstwie rolnym rodziców świadczona przez wnioskodawczynię w okresie nauki w szkole zawodowej i technikum, po ukończeniu przez nią 16-go roku życia była stałą pracą, o istotnym znaczeniu dla prowadzonej działalności rolniczej i wykonywana była w wymiarze przekraczającym połowę czasu pracy.

Wnioskodawczyni w tym okresie zamieszkiwała w rodzinnym gospodarstwie, co jednoznacznie wynika z zeznań świadków. Jej starsze rodzeństwo na długo przed spornym okresem wyprowadziło się z rodzinnego gospodarstwa. Matka wnioskodawczyni chorowała na reumatoidalne zapalenie stawów, co znacznie ograniczało jej możliwość osbistej pracy w gospodarstwie rolnym. Z kolei ojciec pracował zawodowo w pełnym wymiarze czasu pracy w firmie (...). Wnioskodawczyni jako najmłodsza z rodzeństwą przejęła ciężar pracy w gospodarstwie. Jej rodzice nie mogli na nikogo więcej liczyć. Wnioskodawczyni mimo nauki w szkole, tak organizowała sobie pracę w rodzinnym gospodarstwie, aby jak najbardziej odciążyć rodziców. Wiązało się to z tym, że wnioskodawczyni pracę w gospodarstwie rolnym rozpoczynała jeszcze przed udaniem się do szkoły. Wstawała o 5 rano i zajmowała się obrządkiem inwentarza żywego, wydojeniem krów oraz odsatwieniem mleka. Te prace każdego dnia zajmowały jej co najmniej godzinę czasu. Po powrocie ze szkoły (między 15 a 16) wnioskodawczyni musiała ponownie zająć się obrządkiem zwierząt, przygotowaniem im karmy, wydojeniem krów. Należy podkreślić, że w gospodarstwie rolnym rodziców wnioskodawczyni inwentarz żywy był znaczny i urozmaicony, były tam 2 konie, 20 owiec, 5-7 krów, ok. 10 tuczników oraz kury, kaczki i gęsi. W okresie wiosenno-letnio-jesiennym dochodziły także prace polowe. Wnioskodawczyni pracowała przy sianokosach, żniwach, wykopkach oraz pieleniu warzyw. Dodatkowo wyprowadzała rano na pole zwierzęta i przyprawiała je wieczorem. A w okresie zimowym zajmowała się młocką zboża.

Fakt stałej pracy wnioskodawczyni w gospodarstwie rolnym w spornym okresie potwierdzili wszyscy przesłuchani w sprawie świadkowie, a mianowicie siostra Z. M. oraz sąsiadki: Z. K. i M. W.. Sąsiadki doskonale znają rodzinę wnioskodawczyni oraz ich gospodarstwo, zeznały że codziennie widziały E. P. przy pracy w gospodarstwie rodziców.

Jeśli zważyć, że gospodarstwo rolne rodziców wnioskodawczyni nie było zmechanizowane, a miało ponad 10 ha ziemi, która była uprawiana rolniczo, to nie ulega wątpliwości, że zakres osbistej pracy w tym gospodarstwie był bardzo duży. Tym bardziej, że jak wynika z zeznań świadków w tym gospodarstwie faktycznie pracował tylko ojciec wnioskodawczyni i wnioskodawczyni.

Zakres wykonywanych przez wnioskodawczynię prac w gospodarstwie rolnym rodziców, przemawia zdaniem Sądu za tym, że prace te miała charakter stały i zajmowały jej każdego dnia z pewnością więcej niż 4 godziny dziennie.

Wprawdzie świadkowie Z. K. i M. W. zeznały, że w okresie zimowym pracy w gospodarstwie było mniej i zajmowała ona gdzieś 2 godziny dziennie, nie mniej Sąd w tym zakresie nie podzielił zeznań świadków. Przeczą temu nie tylko zeznania samej wnioskodawczyni oraz jej siostry Z. M., które określiły iż praca w gospodarstwie rolnym zajmowała skarżącej w okresie zimowym co najmniej 4 godziny dziennie, ale przede wszystkim – jak wyżej podkreślono - zakres wykonywanych przez wnioskodawczynię prac. Należy przypomnieć, że prace związane z obrządkiem liczego inwentarza żywego, nakarmieniem zwierząt, wydojeniem krów, odstawieniem mleka, które wnioskodawczyni wykonywała także w okresie zimowym i to dwa razy dziennie rano przed szkołą i po południu – po powrocie ze szkoły. Mniejszy zakres prac w okresie zimowym, niż w okresie wiosenno-letnio-jesiennym (6-7 godzin dziennie) był związany z tym, że nie było prac polowych. Nie mniej liczny inwentarz żywy trzeba było nakarmić, krowy wydoić, mleko odstawić, wyrzucić obornik, wymłócić zboże. Prace te, które niewątpliwie były wykonywane przez skarżącą także w okresie zimowym, z pewnością zajmowały jej co najmniej cztery godziny dziennie.

Biorąc pod uwagę powierzchnię gospodarstwa (ponad 10 ha), brak jego zmechanizowania oraz fakt trzymania liczego i urozmaiconego inwentarza żywego (konie, świnie, krowy, owce, kury, kaczki, gęsi) oraz ilość osób zamieszkujących (3) i pracujących w gospodarstwie (2), należy stwierdzić, że wymagało ono dużego nakładu pracy ze strony członków rodziny. Wielkość gospodarstwa, sposób jego prowadzenia, rodzaj zasiewów sprawiały, iż wnioskodawczyni musiała wykonywać w nim stałe obowiązki. Nie można w tej sytuacji przyjąć, że jej praca miała jedynie charakter doraźny czy marginalny. Wręcz przeciwnie praca wnioskodawczyni w gospodarstwie rolnym była znacząca dla jego prawidłowego funkcjonowania. Bez stałej pomocy wnioskodawczyni w pracach gospodarskich rodzice wnioskodawczyni nie podołaliby działalności rolniczej, zwłaszcza że matka była schorowana, a ojciec pracował dodatkowo zawodowo.

Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 24 sierpnia 2012r. w sprawie III AUa 59/12 stwierdził, że fakt równoległej nauki w szkole domownika, nie sprzeciwia się zaliczeniu jego stałej pracy w gospodarstwie rolnym do okresu uzupełniającego, jeśli okoliczności faktyczne wskazują na potrzebę pomocy domownika w gospodarstwie i realną możliwość pogodzenia pracy w gospodarstwie z nauką. Rodzice wnioskodawczynie w spornym okresie bardzo potrzebowali jej pomocy przy pracy w gospodarstwie rolnym. Dlatego nakłonili ją do podjęcia nauki w pobliskiej miejscowości, mimo że była to szkoła mechaniczno-odlewnicza, nie mieszcząca się w kręgu zainteresowań skarżącej. Wnioskodawczynie tak jak rodzeństwo wolałyby przenieść się do miasta i podjąć tam naukę w bliższym jej zawodzie. Uległa jednak prośbą rodziców, została z nimi i poświęciła się pracy w ich gospodarstwie. Wiedziała bowiem, że oprócz niej rodzice nie mają na kogo liczyć. Praca wnioskodawczynie w gospodarstwie rolnym rodziców miała istotne znaczenie dla prowadzonej przez nich działalności rolniczej. Wnioskodawczynie trudno było godzić pracę w gospodarstwie z nauką, o czym świadczą jej niezbyt dobre wyniki w nauce. Mogła bowiem się uczyć jedynie wieczorami lub gdy jechała autobusem do szkoły. Nie mniej stanęła na wysokości zadania, gdyż udało jej się ukończyć szkołę.

W przedmiotowej sprawie zatem fakt uczęszczania przez wnioskodawczynię do szkoły zawodowej i technikum, nie wykluczył możliwości uwzględnienia w jej stażu ubezpieczeniowym pracy świadczonej w gospodarstwie rolnym rodziców. Pomimo bowiem odbywania nauki w szkole wnioskodawczynie wykazała, że pracowała w sposób stały w gospodarstwie rolnym rodziców co najmniej 4 godziny dziennie.

Po doliczeniu do stażu ubezpieczeniowego wnioskodawczynie spornych okresów pracy w gospodarstwie rolnym rodziców, legitymuje się ona ponad 35 –letnim stażem pracy.

Stosownie do treści art. 7 ustęp 1 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych prawo do świadczenia przedemerytalnego ustala się na wniosek osoby zainteresowanej, od następnego dnia po dniu złożenia wniosku wraz z wymaganymi dokumentami.

Biorąc pod uwagę, że wnioskodawczynie w dniu 16 kwietnia 2014r. złożyła wniosek o przyznanie prawa do świadczenia przedemerytalnego wraz z wymaganymi dokumentami, a jednocześnie spełniła wszystkie pozostałe przesłanki, od których zależy prawo do tego świadczenia, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹² § 2 kpc orzekł jak w sentencji.